מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות דילמות מוסריות הקשורות לבחירות בכיתה
- לתרגל דרכים הוגנות ומכבדות להתמודד עם קשיים בתהליך הבחירות
- לפתח חשיבה על אחריות של נציגים ושל הכיתה כולה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א׳ – הבנה - בחירה נכונה

1. ב – לספר למבוגר אחראי כי זה לא הוגן
2. ב – תיקו
3. ב – כי הנציג לא יכול לקיים אותה באמת
4. ב – אפשר לסרב בנימוס, ההצבעה אישית
5. ב – לפסול את הפתק לפי כלל שנקבע מראש

חלק ב׳ – נכון או לא נכון

1. נכון – זו תגובה טבעית ואנושית
2. לא נכון – כל תלמיד/ה בכיתה יכול/ה להתמודד, גם תלמיד/ה חדש/ה
3. נכון – זה חלק מהתפקיד והאחריות של הנציג
4. לא נכון – זה פוגע ולא מכבד
5. לא נכון – כדאי להצביע לפי דעה אישית ולא רק בגלל לחץ חברתי
6. נכון – אפשר להבטיח זה לזה לכבד את התוצאה ולהישאר חברים

חלק ג׳ – השלמת משפטים

1. הוגנת
2. הוגנת
3. אי אפשר
4. רגישות
5. סודית
6. חדש/ה

חלק ד׳ – התאמה - דילמה ופתרון מתאים

- 1 – ד (להגיב בלי להאשים ולתקן את הכרזה)
- 2 – א (לעודד חברים ולהסביר שזה בסדר לנסות)
- 3 – ב (להתנהג בענווה ולכבד את כל המועמדים)
- 4 – ה (להזכיר לו בנימוס את תפקידו)
- 5 – ג (להביע דעה בכבוד ובנימוס)

חלק ה׳ – סדר נכון - תהליך הצבעה הוגן

1. קביעת כללים ברורים לפני הספירה
2. כל תלמיד מצביע באופן אישי וסודי
3. ספירת הקולות לפי הכללים שנקבעו
4. הכרזה על התוצאה בכבוד לכל המועמדים
5. הנציג הנבחר מתחיל למלא את התפקיד ולעדכן את הכיתה

חלק ו׳ – כתיבה - פתרון דילמה

1. התלמיד יבחר דילמה מהדף ויציע פתרון הגיוני והוגן, תוך הסבר הנימוק. יש לבדוק שההצעה מכבדת את כל הצדדים ואינה פוגענית.
2. תשובה אישית המתארת רגשות לגיטימיים (אכזבה, עצב) ודרכי התמודדות חיוביות כמו המשך פעילות בכיתה.

כרטיס יציאה – מה לחפש

- למצוא דרך הוגנת ומוסכמת להחליט, כמו הצבעה חוזרת או שיתוף פעולה
- כי הבטחה שלא מתקיימת פוגעת באמון ובתפקיד הנציג
- להכיר ברגשות, להישאר מכובדים ולהמשיך לתרום לכיתה

טיפים להפעלה:

- אפשר להציג כל דילמה בנפרד ולתת לתלמידים לדון בזוגות לפני שעונים בכתב
- כדאי להדגיש שאין תשובה אחת נכונה בדילמות - חשוב התהליך של חשיבה והקשבה
- ניתן להרחיב את חלק הכתיבה לדיון קבוצתי או הצגה קצרה של הפתרון שנבחר

דף תרגול: כרטיסי דילמה - מועצת תלמידים

דף התלמיד/ה **עולים חדשים**

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה יש סיפורים קצרים על בחירות בכיתה. בכל סיפור יש בעיה. צריך לחשוב מה נכון לעשות.

📖 מילון קטן:

דילמה	מצב קשה שיש בו יותר מתשובה אחת אפשרית
מועמד/ת	מי שרוצה להיבחר כנציג או נציגה
נציג/ה	מי שנבחר לייצג את הכיתה
הוגן	צודק ושווה לכולם
תיקו	כששני מועמדים מקבלים אותו מספר קולות
להבטיח	לומר שתעשה משהו בוודאות
לכבד דעה	להקשיב למישהו גם כשחושבים אחרת
ספירת קולות	בדיקת כמה הצביעו לכל מועמד

1 חלק א׳ – הבנה - בחירה נכונה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מועמד נותן סוכריות בשביל קולות - מה עושים?

א) לקחת את הסוכרייה ולהצביע לו כי זה נחמד ב) לספר למבוגר אחראי כי זה לא הוגן

ג) לצחוק עליו מול כולם ד) להצביע לו בלי לקחת סוכרייה

2. אותו מספר קולות לשני מועמדים - איך קוראים לזה?

א) הפסד ב) תיקו ג) זכייה כפולה ד) טעות בספירה

3. למה אסור להבטיח דברים שאי אפשר לקיים?

א) כי זה רעיון טוב מדי ב) כי הנציג לא יכול לקיים אותה באמת ג) כי כולם ישמחו ממנה

ד) כי המורה תאהב אותה

4. חבר רוצה לדעת למי הצבעתי - מה אני יכול לעשות?

א) לספר כדי שלא ייעלב ב) אפשר לסרב בנימוס, ההצבעה אישית ג) לשקר לו

ד) להפסיק להיות חברים

5. פתק עם שני סימונים - מה עושים?

א) לתת אותו למי שרוצה יותר ב) לפסול את הפתק לפי כלל שנקבע מראש ג) לזרוק את כל הקלפי

ד) לתת חצי קול לכל אחד

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	מותר להרגיש עצוב כשלא נבחרים כנציג	☐	☐
2	רק מי שגר הרבה שנים בכיתה יכול להתמודד להיות נציג	☐	☐
3	נציג/ה טוב/ה צריך/ה לעדכן את הכיתה במה שקורה בישיבות	☐	☐
4	מותר לצחוק על מועמד בזמן שהוא נואם	☐	☐
5	כדאי להצביע למישהו רק כי חבר ביקש, גם אם חושבים שמישהו אחר מתאים יותר	☐	☐
6	אם שני חברים מתמודדים זה נגד זה, אפשר עדיין לשמור על החברות	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת משפטים

השלימו את המילה החסרה.

1. מועמד/ת שמחלק/ת ממתקים תמורת קולות לא נוהג/ת בצורה _____

2. כשיש תיקו בין שני מועמדים צריך למצוא דרך _____ להחליט

3. נציג/ה טוב/ה לא מבטיח/ה הבטחות ש _____ אי אפשר לקיים

4. כשחבר מפסיד בבחירות חשוב לדבר איתו ב _____

5. ההצבעה היא אישית ו _____ , אין חובה לספר למי הצבענו

6. גם תלמיד/ה _____ שהגיע/ה לאחרונה יכול/ה להתמודד על נציגות

4 חלק ד' – התאמה - דילמה ופתרון מתאים

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הכרזה נקרעה	___	**א.** לעודד חברים ולהסביר שזה בסדר לנסות
2. אף אחד לא רוצה להתמודד	___	**ב.** להתנהג בענווה ולכבד את כל המועמדים
3. המנצח צועק על המפסידים	___	**ג.** להביע דעה בכבוד ובנימוס
4. הנציג לא מעדכן את הכיתה	___	**ד.** להגיב בלי להאשים ולתקן את הכרזה
5. לא אוהבים רעיון של הנציג	___	**ה.** להזכיר לו בנימוס את תפקידו

5 חלק ה' – סדר נכון - תהליך הצבעה הוגן

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	כל תלמיד מצביע באופן אישי וסודי
☐	הכרזה על התוצאה בכבוד לכל המועמדים
☐	קביעת כללים ברורים לפני הספירה

☐	הנציג הנבחר מתחיל למלא את התפקיד ולעדכן את הכיתה
☐	ספירת הקולות לפי הכללים שנקבעו

6 חלק ו' – כתיבה - פתרון דילמה

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. בחרו אחת מהדילמות בדף (למשל: תיקו, הבטחה גדולה מדי, או פחד במה) וכתבו מה הייתם מציעים לעשות ולמה. נמקו את התשובה.

2. תארו איך הייתם מרגישים ומתנהגים אם הייתם המועמד שלא נבחר, ומה היה עוזר לכם להמשיך לתרום לכיתה.

כרטיס יציאה

מה עושים כשיש תיקו בין שני מועמדים?

למה חשוב שנציג יבטיח רק דברים שהוא באמת יכול לקיים?

איך אפשר להגיב בכבוד גם כשלא בוחרים בנו?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀